

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus V. De Magistris, & ne aliquid exigatur pro Licentia docendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63462)

ditionis exercitio remisso, sed in recognitionem exemptionis gratuito concessæ, & in signum indultæ libertatis, vel in probationem antiquæ subjectionis.

TITULUS V.

De Magistris, & ne aliquid exigatur pro licentia docendi.

SUMMARIUM.

1. *Quinam dicantur Magistri, Doctores, Licentiati.*
2. 3. *An pro licentia docendi, vel pro ipsa doctio-
ne, aliquid exigere vel accipere illicitum vel
Simonicum sit.*

PEr *Magistros* hîc veniunt omnes, qui litteras, artes, aut quamcunque disciplinam alios docent; & tales, qui saltem Grammaticam doceant, in singulis Ecclesiis Cathedralibus, vel etiam Collegiatis, imò & qui Theologiam, in Metropolitanis, & Cathedralibus, atque Collegiatis, ubi facultates suppetunt, constitui voverunt Concilia Lateranensia sub Alex. III. & Innoc. III. ut refertur *c. 1. & 4. h. t.* item Trident. *s. s. c. 1. de ref.* qui simul sint Canonici, & de præbenda ad congruam sustentationem necessaria provisi, ac propterea *Scholastici* appellantur, qui, quamvis in plerisque Ecclesiis in Germania retineant hoc nomen, munus tamen non exercent, sed exercetur ab aliis in Academiis, Lyceis, & Gymnasiis, quorum sufficiens est copia. Item veniunt, qui in aliqua Facultate, nempe Theologica,

logica, Juridica, Medica, aut Philosophica, sum-
mam lauream vel gradum litterarium per cen-
suram insignium præsentationem consecuti sunt, et
que *Doctores* appellari consueverunt, relicto
Philosophis tantum *Magistrorum* titulo. Hi
in aliqua Academia vel Universitate prævis en-
minibus de vita, & maximè de doctrina, rigori-
sif promoti sunt, vocantur *Academici*, multisque
privilegiis gaudent: qui verò ex Rescripto Prin-
cipis supremi, & ab aliis ex Privilegio, ut
Comites sacri Palatii, & alii qui nomine Ponti-
ficis ex Theologia & Jure Canonico, vel Comites
Palatini, aut alii, qui nomine Imperatoris ex
Jurisprudencia & Medicina creandi Doctores
tatem obtinent, hos consequuntur honores, et
pellantur *Bullati*, qui, si sine rigoroso & serio
jusmodi examine creati Doctores fuerint, parum
valent, & parvi æstimantur, nec gaudent privi-
legiis Doctorum. per Trid. s. 22. c. 2. de Ref. &
Const. Quamvis S. P. V. ac Ord. Cam. p. 1. tit. 1.
& 18. quia fundamentum honoris & gradus
litterarii est scientia & eruditio, vel eminens, vel
tem satis cognita & probata. Doctoribus
sunt *Licentiatii*, qui nimirum prævio examine
rigoroso digni reperti sunt, & *licentiam* adepti
signia doctoralia recipiendi ac supremam cen-
suri lauream. Hi in favorabilibus æquiparantur
Doctoribus, ac eadem participant privilegia
consuetudo vel statutum vel Jus aliqua in partem
lari ipsis edimat. Dein Doctores & Licentiatii
Jure Canonico ad plerasque dignitates, beneficia
& officia Ecclesiastica habiles sunt, ad que Do-
ctores & Licentiatii Theologiæ, atque in specie
Præ-

Præbendam Theologalem, officium Vicarii Generalis, & Pœnitentiari. Trid. *f. 23. c. 18. & S. 24. c. 8. 16. de Ref. Congreg. Card.* in variis Responsis apud Pignatelli *to. 1. consult. 147.* quia SS. Canones non minùs serviunt ad formandos tum Clericorum tum fidelium mores, curamque animarum in utroque foro exercendam, ac Theologia, atque ideo SS. Canones dicuntur pars Theologiæ, vel Theologia Præctica. Atque hæc de Rubricæ prima parte: de altera verò, quæ principalior est,

Dico 1. Illicitum. 2. non tamen Simoniacum 2
est, pro licentia docendi, seu scientias tradendi, etiam sacras, Theologiæ & Juris Canonici, exigere vel accipere pecunias. Pars 1. sumitur ex *Rubr. c. 1. 2. 3. h. t.* turpe enim & sordidum est pro munere & licentia docendi alicui concessa exigere pretium; cum viri ad docendum idonei potiùs præmiis invitari, quàm exactionibus arceri deberent à munere Reipublicæ tam salutari. Pars 2. patet indè, quòd docere scientias, etiam sacras, per se nihil sit spirituale, ut mox videbimus: ergo nec licentia eas docendi. *Objic. 1.* Licentia docendi scientias sacras pròvenit à potestate jurisdictionis spiritualis: ergo, qui vendit hanc licentiam, vendit actum jurisdictionis spiritualis, quod est Simoniacum. 2. Passim videmus pro licentia docendi, seu pro Gradu *Licentia, & Doctoratùs,* aliquid exigì & accipi ab ipsis Professoribus: ergo illicitum hoc non est. *R. ad 1. N. Ant.* Quando Prælati Ecclesiastici conferunt Professuras, id non faciunt quæ tales, nec ipsa collatio est actus jurisdictionis Ecclesiasticæ quæ talis; cum nihil spirituale respiciat. *Ad 2.* Illæ sportulæ non ut
pre-

pretium pro licentia docendi, sed vel ut merces pro labore in examinando, vel pro assistentia in actu inaugurationis, vel pro privilegiis & emolumentis temporalibus, quæ promotus consequitur exiguntur & accipiuntur.

- 3 Dico 2. Nec illicitum, nec Simoniacum est aliquid exigere vel accipere pro ipsa doctrina seu pro actu docendi & actuali traditione scientiarum, etiam sacrarum, aut pro Consilio vel Responso, etiam Theologico. 2. Simoniacum tamen est, si pro huiusmodi instructione quatenus ordinatur ad DEI amorem, virtutis studium, ac animæ salutem, ut regulariter fit apud Catechistas, Concionatores, & Confessarios aliquid accipiatur ut pretium, & non in modo pendii ad sustentationem. Ratio partis 1. est quia doctrina & scientia est quidem aliquid materiale, ex se tamen non est aliquid spirituale, per se tendens ad salutem animæ: & traditio doctrinæ, etiam Theologicæ & sacræ, est tantum naturalis, modo naturali positus, ac non habet naturalem, qui est instructio intellectualis discipulorum, ut cognoscant veritates, ac inde deducant conclusiones Theologicas v. g. deducere, quod ordinatus, atque ab hæretico ponibilis, quia etiam iste ex cognitis fidei veritatibus deducere potest conclusiones Theologicas; de inde scientia, etiam sacra, sicut ab una persona in aliã transferri nequit, ita nec vendi potest & æstimari, sed solus labor, industria, & informatio seu instructio docentis, est aliquid merè temporale, consequenter non potest æstimabile. Ratio partis 2. patet, quia carentes actus fiunt supernaturales ratione finis spirituales.

lis, adeoque pretio inestimabiles. *Objic. 1.* DEUS ipse *Prov. 23.* sic prohibet: *noli vendere sapientiam, & doctrinam, & intelligentiam:* ergo. 2. Theologia est scientia sacra, & complectitur veritates fidei supernaturales: ergo pro ea tradenda nihil absque Simonia accipi potest. 3. Qui docentur Theologiam, exinde sæpius moventur ad DEI ac rerum supernaturalium amorem, vel etiam ad talem finem referunt suum studium. *¶ ad 1.* Illum textum intelligit S. Thomas & alii non de scientia labore humano acquisita, sed de infusa à DEO ad cognoscendas veritates divinarum Scripturarum, & à S. Paulo vocatur *Interpretatio sermonum*, ac numeratur inter dona Spiritus S. & gratias gratis datas. *Ad 2.* Licet Theologia sit scientia sacra ex objecto suo materiali, & supponat veritates supernaturales, docens tamen Theologiam circa illas non nisi naturaliter versatur, sicut Musicus decantans cantiones sacras, qui utique non committit Simoniam, si pro suo cantu accipiat pretium. *Ad 3.* Id respectu docentis Theologiam &c. est merè per accidens; is enim per se intendit instructionem naturalem intellectus, sive naturali modo ponendam.

TITULUS VI.

De Judæis, Sarracenis, & eorum Servis.

SUMMARIUM.

1. Quid sit Paganismus, Judaismus, Hæresis.

Pars II.

Nn

2. 3.